

“δη-μήτηρ_σχετικά μ’εκείνη...”

The relationship, developing between the creative expression and the person these days, can be described as a relationship which leads to a less imaginative, more peculiar reality. When a procreative activity of the objectives appears, a procreative practical notion is set.

The artist prefers to experiment with the concept of human existence, in a world context always escaping his mind, visualizing novel relationships with himself and the conditions of his existence, rather than seeking to invent new means of expression.

Nowadays, art is no longer connected with the need of representation- idealism has no longer a collective background. What is more, politics does not respond to the individual’s deepest inspiration. On the contrary it denounces the crisis of knowledge, the self-definition of the subject through the conjectural object.

Through this conscious relationship, the artist attempts and recognizes as the manifestation of the reality the artwork itself, which permits him recording interconnected mechanisms , allowing him in that way to discover the image of the world in the broader sense.

This quest leads to the creative act and, consequently to the procreation of ideas. In the present report, Elena Tonikidi with the series of projects **“δη-μήτηρ... σχετικά μ’εκείνη...”** The existing becomes recognizable by the subject through the artist’s usage of the materials, being used for the implementation and formulation of the idea. The mean essentially constitutes the one and only reality.

The color, the mixed technique, the collage; elements which represent the quest of the real, the revival of a history based on the structures of knowledge.

Whether she uses painting to represent her material reality or, as a deforming mirror, she insists on a critique, primarily defining herself, and then the space which indicates the mutation.

The paper bags, the color, the sand, the “out-painting” elements compose another peculiar dialogue with Albee’s Three Tall Women, in which the heroine, through the review and the journey of the three ages of her life, becomes the occasion for the composition of another reality.

Her relation as a subject-painter with the object-artwork is a relationship of identification with the material, building the space and ensuring the particular conditions to approach the chosen topic spherically.

Elena Tonikidi organizes a type of arrangement in the two and three- dimensional space, primarily defined by the color and the objects.

The artist does not hesitate to use out-print materials, giving shapes, figures/ forms and concepts. She does not hesitate to come out to the two-dimensional surface; however, without neglecting the experience of the reality. The color and the fetish objectives create representational images, defining so the autobiography of the material as the artists'.

The ephemeral of the material is a contradicting evolution that focuses on the image of viewing, on the wrapper rather than the content itself, an overthrow of the signifier and the signified.

The artist isolates, composes and represents. He narrates the presence and absence of color, the material through the organizing of an implemented idea.

He is undertaking a sort of research of the identity, like an archaeologist, searches for data of collective or individual memory.

Dorothea Konteletzidou, Art Historian

May 2008

Theater & Art

Γ. Mittas, actor, director of the gallery Fleming

How can a theatrical work be art-visualized? In the play of Edward Albee, "Three High Women", the heroine converses with herself, the three ages of her life, youth, maturity and the arrival of her ending, re-positioning and revisiting the entire life journey. Elena Tonikidi illustrates this route, and the quest for happiness, holding her needle and her spinning wheel on the way... a well-known form, cause in the post-war Greece the elements such as bobbins, spinning wheels, composed the journey of the woman-mother caring, growing, seeking, protecting, working...

"I'm not dumb, nevertheless there is abundant happiness on the route. There is not;! And is not always ahead? Am I not rightly so? I am not; I mean...on the way? The youthful version of the Three High Women's heroine wonders towards the end of the second act.

The Three High Women narrate the story of a lifetime. However, as their figure implies, it is a story of many different lives, not just the protagonists. We are a plural form. We include distinctive selves. Albee reports that it is not a reconciliation play between him and the memory of his mother-in-law, nonetheless, it seems to imply between us and life/lives that we live in.

In the second act of the play, three actors are presented as the three variants of the same woman at the distinctive stages of her life. The conversation between these three, the naïve,

the experienced and the cynic due to her experience, is the starting point of passion and understanding of the human nature. Things did not evolve as the young woman imagined. The artist managed to output it faithfully, what is more, fantastically in her art work.

Elena Tonikidi conveys us to the first act by art visualizing the youth with the imagined love and the beginning of life...to the second act the maturity, placing the “symbol”- dream, goal, act of life, - “the wedding dress.....”Leading us to the third act, the conclusion, the left gloves, trying to keep the sand, the covered sewing machine, the tombstone...

This exhibition provokes us, challenges us to read and watch theatre, leads to a new way of perceiving theatre and art rather than the accustomed one, invites us to memorialize the image of the woman – mother around us.... see the “δη-μήτηρ” next to us.

_____ - _____

Η σχέση που έχει αναπτυχθεί με τη δημιουργική έκφραση και το υποκείμενο στην εποχή μας, είναι μια σχέση που οδηγεί συχνά σε μια πραγματικότητα λιγότερο ευφάνταστη, περισσότερο ιδιάζουσα. Σε μια παραγωγική δραστηριότητα των αντικειμένων τίθεται μια παραγωγική πρακτική της έννοιας.

Ο καλλιτέχνης ψάχνει, πλέον, να εφεύρει λιγότερο νέα μέσα έκφρασης, προτιμά να πειραματισθεί με την έννοια της ανθρώπινης παρουσίας, μέσα σ’ έναν κόσμο που του διαφεύγει, να φαντασθεί νέες σχέσεις με τον εαυτό του και τις συνθήκες της ύπαρξης του.

Η τέχνη στις μέρες μας δεν είναι πλέον συνδεδεμένη με τις ανάγκες της αναπαράστασης- ο ιδεαλισμός δεν έχει πλέον συλλογικό υπόβαθρο και η πολιτική δεν ανταποκρίνεται στις πιο βαθιές εμπνεύσεις του ατόμου- αλλά καταγγέλλει, μπορούμε να πούμε, την κρίση της γνώσης, τον αυτοπροσδιορισμό του ίδιου του υποκειμένου μέσα από το εικαστικό αντικείμενο.

Μέσα από αυτή τη συνειδητή σχέση ο καλλιτέχνης επιχειρεί και αναγνωρίζει ως εκδήλωση της πραγματικότητας το ίδιο το έργο το οποίο και του επιτρέπει την εγγραφή αλληλένδετων μηχανισμών, τέτοιων ώστε να του επιτρέπεται να ανακαλύψει την εικόνα του κόσμου, με την ευρεία έννοια της λέξης.

Αυτή η αναζήτηση οδηγεί στη δημιουργική πράξη και κατ’ επέκταση στην παραγωγή ιδεών.

Στη παρούσα έκθεση η Έλενα Τονικίδη με τη σειρά «δη-μήτηρ...σχετικά μ’

εκείνη..» το πραγματικό γίνεται αναγνωρίσιμο από το υποκείμενο μέσα από την χρήση υλικών που χρησιμοποιεί η καλλιτέχνης για την υλοποίηση και μορφοποίηση της ιδέας. Το μέσον αποτελεί ουσιαστικά την μια και μοναδική πραγματικότητα.

Χρώμα, μικτή τεχνική, κολλάζ, στοιχεία που αντιπροσωπεύουν την αναζήτηση του πραγματικού, την αναβίωση μιας ιστορίας που βασίζεται στις δομές της γνώσης.

Είτε χρησιμοποιεί τη ζωγραφική για την υλική της πραγματικότητα, είτε ως παραμορφωτικό καθρέπτη, η καλλιτέχνης επιμένει σε μια άσκηση κριτικής που καθορίζει πρωτίστως την ίδια και στη συνέχεια τον τόπο ο οποίος και υποδεικνύει την μεταλλαγή.

Οι χάρτινες σακούλες, το χρώμα, η άμμος, τα έξω-ζωγραφικά στοιχεία συνθέτουν ένα άλλο ιδιότυπο διάλογο με τις *Τρεις υψηλές γυναίκες* του Άλμπι, που η ηρωίδα, μέσα από την ανασκόπηση και τη διαδρομή των τριών ηλικιών του βίου της γίνεται η αφορμή για την σύνθεση μιας άλλης πραγματικότητας.

Η σχέση της ως υποκείμενο-ζωγράφος με το αντικείμενο- έργο είναι αυτή της ταύτισης με το υλικό που δομεί τον χώρο και τις εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις αυτές, ώστε να προσεγγίσει σφαιρικά το επιλεγμένο θέμα.

Η Έλενα Τονικίδη οργανώνει ένα είδος διευθέτησης στο δισδιάστατο και τρισδιάστατο χώρο ο οποίος ορίζεται πρωτίστως από το χρώμα και από τα αντικείμενα.

Η καλλιτέχνης δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει έξω-ζωγραφικά υλικά τα οποία θα αποδώσουν σχήματα, φιγούρες και έννοιες. Δεν διστάζει να βγει από την δισδιάστατη επιφάνεια, χωρίς να παραμελεί την εμπειρία του πραγματικού. Χρώμα, αντικείμενα φετίχ, δημιουργούν εικόνες αναπαράστασης, οι οποίες ορίζουν κάθε φορά την αυτοβιογραφία του υλικού, αλλά και αυτή της καλλιτέχνιδας.

Το εφήμερο του υλικού, μια οξύμωρη εξέλιξη που επικεντρώνεται στην εικόνα της θέασης, στο περιτύλιγμα και όχι στο περιεχόμενο, μια ανατροπή μπορούμε να πούμε του σημαίνοντος και του σημανόμενου.

Η καλλιτέχνης απομονώνει, συνθέτει, αναπαριστά. Αφηγείται την παρουσία και την απουσία του χρώματος, του υλικού μέσα από την οργάνωση μιας υλοποιημένης ιδέας.

Επιχειρεί ένα είδος έρευνας ταυτότητας που όπως και ο αρχαιολόγος αναζητά τα δεδομένα μιας συλλογικής ή ατομική μνήμης.

Δωροθέα Κοντελετζίδου, Ιστορικός της τέχνης

Μάρτιος 2008

ΘΕΑΤΡΟ & ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«δη-μήτηρ...σχετικά μ' εκείνη..»

Γ. Μήττας ηθοποιός , σκηνοθέτης, διευθυντής θεάτρου Φλέμινγκ

Πως μπορεί αποτυπωθεί ένα θεατρικό έργο εικαστικά; Στο έργο του Έντουαρτ Αλμπη «Τρεις υψηλές γυναίκες» η ηρωίδα διαλέγεται με τον εαυτό της τις τρεις ηλικίες του βίου της την νεότητα, την ωριμότητα και την άφιξη στην κατάληξη της, επανατοποθετεί και επαναθεωρεί ολόκληρη τη διαδρομή της ζωής της. Η Έλενα Τονικίδη περιγράφει εικαστικά αυτή τη διαδρομή, και την αναζήτηση της ευτυχίας καθ' οδόν με την βελόνα και την ανέμη της...μια μορφή που όλοι γνωρίζουμε αφού στη μεταπολεμική Ελλάδα τα στοιχεία: κουβαρίστρες ανέμες, βελόνες συνέθεταν και την πορεία της γυναίκας- μάννας που φροντίζει ,μεγαλώνει, αναζητά, προστατεύει , δουλεύει...

“Δεν είμαι χαζή, αλλά υπάρχει άφθονη ευτυχία καθ' οδόν. Δεν υπάρχει;! Και δεν βρίσκεται πάντα εμπρός; Δεν είμαι εν δικαίω; Δεν είμαι; Εννοώ... καθ' οδόν; αναρωτιέται προς το τέλος της δεύτερης πράξης η νεανική εκδοχή της ηρωίδας των Τριών υψηλών γυναικών.”

Οι τρεις υψηλές γυναίκες αφηγούνται την ιστορία μιας ζωής. Ωστόσο είναι όπως υποδηλώνει η μορφή τους η ιστορία πολλών ζωών και όχι μόνο της πρωταγωνίστριας. Είμαστε πληθυστικός αριθμός Περιέχουμε διαφορετικούς εαυτούς Ο Αλμπη αναφέρει πως δεν είναι ένα έργο συμπιλίωσης ανάμεσα σ' αυτόν και τη μνήμη της θετής μητέρας του, αλλά φαίνεται να υπονοεί ανάμεσα σε μας και τη ζωή – ζωές- που ζούμε. Στη δεύτερη πράξη του έργου τρεις ηθοποιοί παρουσιάζονται ως τρεις παραλλαγές της ίδιας γυναίκας σε διαφορετικά στάδια της ζωής της. Η συζήτηση ανάμεσα σ' αυτές τις τρεις την αφελή, την πεπειραμένη και την κυνική εξαιτίας της πείρας που διαθέτει είναι η αφετηρία του πάθους και της κατανόησης της ανθρώπινης φύσης. Τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως τα φανταζόταν η νεαρή γυναίκα...Εικαστικά η καλλιτέχνης κατάφερε να μας το αποδώσει πιστά αλλά και φαντασιωσικά.

Η Έλενα Τονικίδη μας μεταφέρει στην πρώτη πράξη εικαστικά απεικονίζοντας την νεότητα με τον φαντασιωμένο έρωτα και την αρχή της ανέμης της ζωής...για να αποδώσει την δεύτερη πράξη την ωριμότητα, τοποθετώντας το “σύμβολο” - όνειρο ,στόχο, πράξη ζωής,- “ το νυφικό.....” και μας πάει στην τρίτη πράξη την κατάληξη με τα αφημένα γάντια που προσπαθούν να κρατήσουν την άμμο, την καλυμμένη ραπτομηχανή ,το επιτύμβιο...

Η έκθεση αυτή μας προκαλεί, μας προκαλεί να διαβάσουμε και να δούμε θέατρο , ανοίγει ένα δρόμο να δούμε το θέατρο και εικαστικά πέρα από τον τρόπο που το έχουμε συνηθίσει, μας καλεί να μνημονεύσουμε την εικόνα της γυναίκας –μάννας γύρω μας...να δούμε τη δη-μήτηρ δίπλα μας...